

Глуха Вікторія Валеріївна, к.держ.упр., науковий співробітник наукового відділу з проблем управління у сфері цивільного захисту Національного університету цивільного захисту України, e-mail: Vik-glukhaya@yandex.ru, моб. тел. (+380) 95 423 02 96

Хмирова Анастасія Олегівна, ад'юнкт навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України, e-mail: tolmacheva.anast@mail.ru, моб. тел. (+380) 93 5202448

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК: ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ

Постановка проблеми. Сьогодні стан економіки України можна розглядати як відображення багатьох соціально-економічних процесів, які відбуваються у світовому суспільстві. На даному етапі розвитку нашої країни актуальною проблемою є економічне зростання кожного з її регіонів. У цих умовах важливо обґрунтувати необхідність впровадження та удосконалення стратегічного планування розвитку регіонів, що допоможе визначити пріоритетні завдання державної регіональної політики та адекватні механізми регулювання процесів регіонального розвитку в країні для подолання наслідків економічної кризи.

Виклад основного матеріалу. Регіональне управління - є видом управлінської діяльності з планування та регулювання соціально-економічних процесів на території регіонів, які характеризуються не лише територіальною єдністю, а поєднанням соціальних і економічних процесів і сукупністю умов відтворювальної діяльності. Соціально-економічний розвиток регіону часто стримується відсутністю чіткого механізму і розмежування функцій управління на різних рівнях - загальнодержавному, галузевому та регіональному. На території регіону в його межах пересікаються інтереси загальнодержавного, галузевого і регіонального

характеру, що потребує вироблення гнучкої, адаптованої до ринкових умов, регіональної системи управління, яка б забезпечила соціально-економічну ефективність відтворення в регіоні. Ефективне функціонування регіону стає можливим лише на основі освоєння нових форм, методів і принципів управління, що забезпечують підвищення його гнучкості. Одним з інструментів такого управління стає стратегічне планування розвитку регіону.

Обґрунтування стратегічного планування та економічного розвитку регіонів відображено у працях багатьох учених, серед яких О. Алімов, О. Амоша, О. Бакаєв, З. Варналій, В. Волошин, В. Геєць, Б. Данилишин, В. Дорофійенко, В. Кравцов, А. Лисецький, Л. Мельник, Я. Олійник, М. Чумаченко, Л. Шостак та ін.

Стратегічне планування регіонального розвитку дуже багатогранне. Звертаючись до історії проблеми стратегічного планування, необхідно відзначити, що найбільш сильною стороною регіональної економіки завжди були дослідження, що спрямовані на створення методичних основ системи територіального планування й управління.

Відсутність системного підходу до реалізації регіональної політики, невизначеність стратегічних перспектив регіонального розвитку, призвели до неефективного застосування механізмів регулювання регіонального розвитку. Особливе місце у системі стратегічного планування повинні займати стратегії соціально-економічного розвитку. Україна має багато затверджених документів з назвами «концепція», «стратегія», «програма», у яких визначені мета і напрямки регіонального розвитку. Але, на жаль, подолання проблем регіонального розвитку в цих документах конкретизоване, що не є достатнім для подолання їхньої сукупності. Крім того, жоден закон в Україні не визначає механізми стратегічного планування. На перший погляд, дуже дієвим є Закон України «Про державне прогнозування й розробку програм економічного й соціального розвитку України», в якому вказано, що процеси розробки і прийняття державного бюджету й національної програми

соціально-економічного розвитку України повинні бути поєднані. Але у цьому документі не визначено механізм реалізації цієї процедури[1].

Розвиток регіонів повинен здійснюватися в рамках єдиної системи стратегічного планування соціально-економічного розвитку держави, що передбачає реалізацію погоджених між собою дій державних органів та регіональних органів управління.

Державними органами потрібно постійно вдосконалювати системи стратегічного планування з урахуванням кризи – стратегії повинні стати більш реалістичними.

Висновки. Стратегічне планування визначається як метод побудови діяльності так, щоб домогтися реалізації поставлених цілей. На сучасному етапі стратегічне планування повинне стати самостійним і важливим компонентом формування цілей держави на регіональному рівні. Однак головними перешкодами на шляху забезпечення ефективного регулювання регіонального розвитку в Україні є відсутність системного підходу до регіональної політики, невизначеність стратегічних перспектив регіонального розвитку; недостатнє застосування інструментів державного регулювання, спрямованих на стимулювання розвитку регіонів, у тому числі депресивних територій; недосконалість нормативно-правової бази державного регулювання регіонального розвитку; низька ефективність механізмів формування й реалізації державної стратегії розвитку; відсутність стимулів до створення системи стратегічного планування.

Література:

1. Про державне прогнозування й розробку програм економічного й соціального розвитку України[Електронний ресурс]: Закон України від 23.03.2000№ 1602-III – Режим доступу:

http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T001602.html